JAARVERSLAG
COMITÉ 21 MAART

Juni 2022 – november 2023

Comité 21 maart
INTERNATIONALE DAG TEGEN RACISME & DISCRIMINATIE

PROGRAMMA KINDERRECHTEN FESTIVAL AMSTERDAM

Buiten

TIJD	WIE	WAAR
12:30	Band Florida muziek	Aug Allebeplein
12:50	Opening van Verzetsmuseum	Aug Allebeplein
12:55	Parade met Band Florida naar Ru Pare	Ru Pare plein
13:00	Band Florida naar binnen	

Podium boven

TIJD	WIE
13:05	Welkom door Comite 21 Maart
13:10	SHE aftrap Week zonder geweld
13:15	De Kids Amsterdam Oost dans
13:20	Nerrimene Lakbilla opent Kijk!
13:25	Azc Amersfort & Neco Novellas muziek
13:40	Furgell Pansa poezie
13:55	Coaching Rap Dock muziek
14:10	Max van der Berg vertelt
14:20	Yousri Belgaroui en Vooruit
14:30	Yousri Belgaroui Kickbox Clinic
14:45	George Mensink - muziek
14:55	Sinem Özcelik vertelt over Kinderrechten
15:05	NVI muziek
15:25	Godfrey Lado dicht
15:30	Hakim Yadila vertelt
16:00	Argan debatteren met politici
16:30	Prijsuitreiking Jonge activist van het jaar
16:40	Furgell Pansa samenvatting van de dag
16:45	Olympia Circus feestelijke afsluiting
17:00	End

Podium beneden

TIJD	WIE
13:20	Mode show Marrokkanse Kledingsdracht
13:50	De Kids Amsterdam Oost dansen
14:00	Basim Elalamy muziek
14:15	Zeinab El Bouni video
14:20	Dj Hamza muziek
14:50	Khamsa Kindergroep FR muziek
15:10	Cinekid Unicef Dock film
15:20	Zekmen Pacman muziek
15:35	Salim El Meriami vertelt
15:45	Spoken Word Dock Geuzenveld muziek
16:00	Sahand Sahebdivan, Nacht reis, theater
16:45	Feestelijke afsluiting

Zalen 110 / 06

TIJD	WIE
13:30	Lydia Blijft film (20 min) korte films
14:15	Nisa for Nisa workshops Kinderrechten
14:30	Young & United workshop Workshop jongeren en arbeidsmarkt
15:30	De Dappere Draak quiz "Omgaan met pesten"
16:30	Kinderarbeid film

Events tijdens optredens

- Hapjes en drinken
- Schminken en henna
- Instagram hoek Stand up
- Kunstwerk maken bij Pablo Ponce
- Stands met informatie
- Fototentoonstelling kinderrechten Kijk! Fototentoonstelling 30 jaar migratie
- Huygens Media Lab intervieuwen
- Kinderombudsvrouw spreekuur
- Olympia Circus workshop

Comité 21 maart INTERNATIONALE DAG TEGEN RACISME & DISCRIMINATIE

IEDEREEN/VOLWASSENEN JONGEREN KINDEREN

Comité 21 maart
INTERNATIONALE DAG TEGEN RACISME & DISCRIMINATIE

Eerste Weteringplantsoen 2c
1017 SJ Amsterdam
Tel: 0031 (0)20-4288825
www.21maartcomite.nl •
info@21maartcomite.nl
facebook.com/comite21maart

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

2. Overzicht van gerealiseerde activiteiten 6

2.1. 26 november 2022: Kinder- en jongerenfestival 6

2.2. 10 december 2022: Landelijke conferentie samen tegen racisme 8

2.3. Maart 2023: Oproep Provinciale Statenverkiezingen en organisatie landelijke demonstratie tegen discriminatie en racisme 10

2.4. Demonstratie op 18 maart in het kader van internationale dag tegen discriminatie en racisme 11

2.5. 13-18 maart Actieweek tegen racisme 12

2.6. April: reactie op 'Amsterdam, een stad uit duizenden' 13

2.7. 19 april: vervolg op Prinsenhofconferentie uit 2022 14

2.7. 25 april: Jongerenbijeenkomst: Solidariteit, wat betekent het? 17

2.8. September 2023: Oproep aan Nederlandse politieke partijen 19

2.9. 26 oktober: Conferentie Agendering van Racisme en Discriminatie 2023 22

2.10. 27 november: Actievergadering naar aanleiding van Tweede Kamerverkiezingen 24

BIJLAGEN

Bijlage 1: Oproep Samen tegen racisme en discriminatie 26

Bijlage 2: Aanbevelingen gebaseerd op de Amsterdamse discriminatie en racisme monitor en de Derde Prinsenhofconferentie 29

1. Inleiding

Het Comité 21 Maart is een organisatie die zich inzet tegen racisme en discriminatie. De naam van het comité verwijst naar de Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie, die elk jaar op 21 maart wordt gevierd. Deze datum is gekozen ter herinnering aan het bloedbad in Sharpeville, Zuid-Afrika, in 1960, waarbij de politie 69 vreedzame demonstranten doodde die protesteerden tegen de apartheidspaswetten.

Het Comité 21 Maart richt zich vanaf haar oprichting op het bevorderen van gelijkheid en het bestrijden van alle vormen van racisme, discriminatie en uitsluiting in de samenleving.

Onze activiteiten omvatten het organiseren van demonstraties, conferenties, en culturele evenementen, alsook het voeren van publieke campagnes en het samenwerken met diverse organisaties en gemeenschappen om bewustwording en verandering teweeg te brengen.
We werken hierbij vaak samen met andere maatschappelijke organisaties, grassroots-groepen en activisten om een breed scala aan kwesties aan te pakken, waaronder institutioneel racisme, xenofobie, islamofobie, antisemitisme, en discriminatie tegen LHBTIQ+ personen en andere gemarginaliseerde groepen.

We willen hierdoor, in lijn met artikel 1 van de Grondwet, bijdragen aan een inclusievere en rechtvaardigere maatschappij.

Helaas is onze strijd tegen discriminatie en racisme nog altijd erg actueel. In dit jaarverslag geven we een impressie van onze activiteiten en initiatieven gericht op het bestrijden van racisme en discriminatie. Onze inspanningen omvatten een breed scala aan evenementen, waaronder conferenties, demonstraties en beleidsgerichte interventies.

Zo organiseerden we een Kinder- & Jongerenfestival in november 2022, waarbij we aandacht vestigden op de rechten van het kind en specifiek de uitdagingen waar kinderen in Amsterdam mee te maken hebben.
Onze Landelijke Conferentie in december 2022 bracht een divers publiek samen om te discussiëren over actuele thema's zoals neokolonialisme, de opkomst van fascisme, en de problematiek rondom vluchtelingen en migratie.
Voorafgaand aan de Provinciale Statenverkiezingen in maart 2023 lanceerden we een oproep tot actie tegen discriminatie en racisme, gekoppeld aan onze jaarlijkse demonstratie op 18 maart, ter ere van de Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie.

We reageerden ook op het beleidsdocument 'Amsterdam, een stad uit duizenden' van wethouder Meliani en presenteerden onze aanbevelingen op basis van de Amsterdamse discriminatie- en racismemonitor en de Derde Prinsenhofconferentie. Dit was een onderdeel van onze voortdurende dialoog met beleidsmakers om institutioneel racisme en discriminatie aan te pakken.

Onze jongerenbijeenkomst in april, in samenwerking met Students for Justice in Palestine, focuste op de betekenis van solidariteit, een kernwaarde van ons comité. Door de ervaringen en standpunten van jongeren te belichten, onderstreepten we het belang van intergenerationele samenwerking in onze beweging.
Na de val van het kabinet hebben we in september een krachtige oproep gericht aan Nederlandse politieke partijen, waarin we concrete voorstellen deden om institutioneel racisme en discriminatie aan te pakken. Na de grote verkiezingswinst van de extreemrechtse PVV, organiseerden we op 27 november een actievergadering.

Amsterdam, december 2023

2. Overzicht van gerealiseerde activiteiten

2.1. 26 november 2022: Kinder- en jongerenfestival

Het Kinder- & Jongerenfestival 2022, gehouden op 26 november in Amsterdam, bracht voor de vierde keer kinderen en jongeren samen om aandacht te vestigen op het VN-verdrag inzake de Rechten van het Kind. Ondanks organisatorische uitdagingen slaagde Comité 21 maart erin een succesvol evenement te organiseren in het Amsterdams Lyceum, Amsterdam-Zuid, van 12:00-17:00 uur. Het festival trok 150 kinderen, 60 ouders, en 20 vrijwilligers.

Aanleiding
De directe aanleiding voor het festival was de ratificatie van het VN-verdrag op 20 november 1995, waarbij Nederland zich verplichtte ervoor te zorgen dat kinderen in een veilige en beschermde omgeving kunnen opgroeien. Comité 21 maart benadrukte het gebrek aan aandacht voor kinderrechten in zowel het binnenlandse als het buitenlandse beleid, met verwijzing naar de huidige staat van de jeugdzorg en het onderwijs, evenals de onderbelichte problemen van ongedocumenteerde kinderen.

Programma
Het programma omvatte een feestelijke opening met een theatershow van Hakim (Sesamstraat), een freerunshow en workshop met Luciano Balestra, creatieve workshops, een kinderrechtenprogramma met keynotes van Amin Asad en Robert Mijnders, en muziek van de feestband onder leiding van Onur Kaletas.

Het artistieke team bestond uit acht sprekers en presentatoren, tien workshopleiders, en een divers gezelschap, waaronder Hakim, Berk Augsburger, en de Bucket Boyz. Het thema van het festival was “Ieder kind veilig,” aansluitend bij de 16 Actiedagen tegen kindermishandeling, de Internationale dag van de rechten van het kind, het European Year of the Youth 2022, en de Kinderrechtenstrategie (2022-2027) van de Europese Unie.

Inhoudelijke resultaten

Ondanks enkele uitdagingen in de organisatie bleek het festival een succes. Het inhoudelijke programma, onder leiding van Julia Houwer en Robert Mijnders, omvatte vijf rondetafels over taal in het onderwijs, veiligheid, armoede, onderwijs, en het meedenken over klimaatproblemen. Adviezen en conclusies werden gegenereerd, zoals het belang van het behoud van thuistalen op school, het creëren van een multiculturele sfeer in het onderwijs, het opheffen van aparte klassen voor nieuwkomers, en het benutten van talenkennis als culturele rijkdom.

De conclusies van de ronde tafels benadrukten ook de noodzaak van beter handhaven, veilige speelplekken, en inclusief onderwijs. Op het gebied van veiligheid en armoede werden oplossingen voorgesteld op individueel, gemeentelijk, en landelijk niveau. Deelnemers benadrukten de verantwoordelijkheid van volwassenen om kinderen te beschermen en riepen op tot betere samenwerking tussen politieke partijen en meer vertegenwoordiging van jongeren in de politiek.

Verder werd gepleit voor het belang om kinderen meer te betrekken bij besluitvorming en voor een gezamenlijk gedragen visie voor toekomstige kinderrechtenfestivals, waarin diverse organisaties en de gemeente samenwerken.

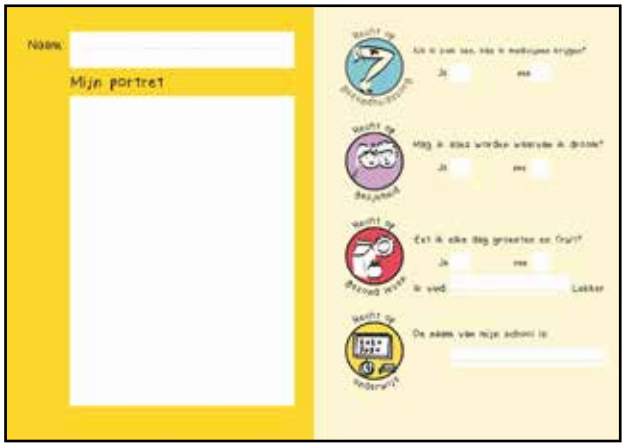

2.2. 10 december 2022: Landelijke conferentie samen tegen racisme

De Landelijke Conferentie Samen tegen 2022 vond plaats op 10 december 2022, de internationale dag van de Mensenrechten.. Deze conferentie bracht diverse activisten, bondgenoten en maatschappelijke organisaties samen om kennis en ervaringen uit te wisselen en netwerken te versterken.

Programmaoverzicht:

1. **Opening en Plenaire Start:**
   - Dionne Abdoelhafiezkhan van Izi Solutions modereerde het evenement.
   - Sprekers zoals Saida Derrazi (Comité 21 Maart), Marisela de Cuba en Merve Kaçmı (KOZP en We Promise), en Domenica Ghidei Biidu deelden hun ervaringen en inzichten over de strijd tegen racisme.
   - Nilab Ahmadi (Azadi) sprak over mensenrechten, racisme, en discriminatie die vluchtelingen en arbeidsmigranten ervaren, en de situatie van vrouwenrechten in Afghanistan en Iran.
   - Chris de Ploeg (Aralez) besprak fascisme in Nederland, de VS en de EU, en het belang van samenwerking tussen verschillende bewegingen.
2. **Break-out Sessies:**
   - Er waren diverse themasessies, waaronder over neokolonialisme, het belang van samenwerking tussen verschillende bewegingen, de opkomst van fascisme in de VS, de EU en Nederland, en over vluchtelingen, migratie en mensenrechten.

3. **Plenaire Afsluiting:**
    - De conferentie sloot af met een plenaire sessie waarbij Hawk Newsome van Black Lives Matter New York zijn ervaringen deelde. Sorab Roustayar (Comité 21 Maart, Fight Qlub en Azadi) sloot de dag af met een gedicht.

Kernpunten van de Conferentie

De conferentie was niet alleen een platform voor discussie, maar ook een belangrijke gelegenheid voor netwerken en het vormen van nieuwe allianties. Deelnemers werden aangemoedigd om actief bij te dragen aan de strijd tegen racisme en discriminatie in hun eigen gemeenschappen en daarbuiten. De kernpunten van de conferentie kunnen als volgt worden samengevat:

- Er werd benadrukt dat solidariteit en diversiteit cruciaal zijn in de strijd tegen racisme.
- Tijdens de gesprekken was er veel aandacht voor de hedendaagse effecten van neokolonialisme en imperialisme.
- Er werd gesproken over de verschillende vormen en niveaus van racisme en discriminatie, van alledaags racisme tot institutioneel racisme.
- Deelnemers deelden persoonlijke ervaringen en strategieën om racisme en discriminatie te bestrijden.
- Er was een sterke focus op het bevorderen van samenwerking tussen verschillende groepen en organisaties.

2.3. Maart 2023: Oproep Provinciale Statenverkiezingen en organisatie landelijke demonstratie tegen discriminatie en racisme

Op woensdag 15 maart ging Nederland naar de stembus voor de Provinciale Statgenverkiezingen. Met deze verkiezingen brengen de kiezers indirect ook hun stem uit op de Eerste Kamer.

De verkiezingen voor de Tweede Kamer vielen vlak voor de demonstratie die het Comite 21 Maart jaarlijks organiseert rond 21 maart, de internationale dag tegen discriminatie en racisme. In 2023 werd de demonstratie gepland op zaterdag 18 maart.

Het Comité 21 Maart deed in aanloop naar de verkiezingen en de demonstratie een oproep om stelling te nemen tegen racistische en discriminerende partijen. In de oproep werd benadrukt hoe klimaatverandering onevenredig de kwetsbaren treft, met overstromingen, aardbevingen, en voedseltekorten, vooral in gebieden niet bewoond door grote vervuilers. Wereldwijd leidt dit tot ontheemding en mensonterende situaties in landen als Afghanistan, Iran en Oekraïne.

De oproep bekritiseert de onderdrukking van studentenprotesten, zoals bij de Universiteit van Amsterdam (UvA), en geweld tegen activisten. Het benadrukt ook de structurele discriminatie die mensen van kleur ervaren in onderwijs en werk, en wijst op de toegenomen inflatie die kinderen treft.
De tekst onderstreept de druk op de rechten van BIPOC, moslims, joden, vrouwen, en LHBTIQ+ personen, met voorbeelden van racistische incidenten in Nederland. Het wijst op de groei van extreem-rechts en de negatieve rol van sociale media hierin.

De oproep eist maatregelen zoals compensatie voor slachtoffers van het toeslagenschandaal, het beëindigen van financiering door Shell aan de UvA, sancties tegen discriminerende bedrijven, het stoppen van preventief fouilleren en etnisch profileren, en meer gelijkheid in de zorg.

Er wordt tot slot opgeroepen tot een demonstratie op 18 maart 2023 op de Dam in Amsterdam, samen met de Provinciale Statenverkiezingen op 15 maart, om een statement te maken tegen racisme en discriminatie. De oproep is een pleidooi voor solidariteit en actieve deelname aan de strijd tegen institutionele onrechtvaardigheden. De volledige oproep is in de bijlage te lezen.

2.4. Demonstratie op 18 maart in het kader van internationale dag tegen discriminatie en racisme

Op 18 maart vond de landelijke demonstratie plaats onder de leus ‘SAMEN TEGEN RACISME & DISCRIMINATIE’. De demonstratie was de afsluiting van de week tegen racisme, startte om 14 uur op de Dam en eindigde bij de Dokwerker.

Andere leuzen waren ‘Tegen de opmars van extreemrechts, vóór een sociaal en rechtvaardig Nederland!’ en ‘ Tegen islamofobie, anti-semitisme en homofobie!’

De actieweek liep van 13 t/m 18 maart, er was een keur van activiteiten, met op donderdag 16 maart een festival (zie volgende paragraaf).

2.5. 13-18 maart Actieweek tegen racisme

Voor het vijfde jaar werkten Comité 21 maart en Pakhuis de Zwijger samen rondom de Week Tegen Racisme. Er werd net als voorgaande jaren samengewerkt met tientallen grassroots organisaties, activisten en betrokken burgers om programma's, workshops en filmscreenings te organiseren in aanloop naar de landelijke demonstratie tegen racisme en discriminatie.

Het festival op 16 maart begon met een feestelijke inloop met een terugblik op 5 jaar Week Tegen Racisme. Daarnaast werd op het huidige anti-racisme beleid besproken met Rabin Baldewsingh, de Landelijke Coördinator tegen Racisme en Discriminatie.

Tijdens het festival zijn er diverse panels georganiseerd door grassroots initiatieven en organisaties. Ook was er een Week Tegen Racisme expositie in het café, een marktplaats voor anti-racisme organisaties en een expositie van Aisin Raisins. Het festival werd afgesloten met een concert van Lowkey aangevuld met live muziek van Afrgroovesband en muziek van DJ Keynote.

2.6. April: reactie op ‘Amsterdam, een stad uit duizenden’

Begin april stuurde het Comité 21 Maart een brief aan wethouder Meliani waarin gereageerd werd op het Visiedocument Inclusie en Antidiscriminatiebeleid Amsterdam, een stad uit duizenden dat de wethouder op 5 april 2023 naar de gemeenteraad heeft gestuurd.

In de brief spreekt het Comité 21 Maart de verwachting uit dat het visiedocument verder zal worden uitgewerkt in een volledig beleidskader en dat maatschappelijke en grassroots organisaties bij dit proces betrokken zullen worden, gezien zij een inclusieve stad zien als een verantwoordelijkheid van de hele stad, en niet alleen van het gemeentebestuur. Ze merken op dat Amsterdam diverse organisaties kent die zich inzetten tegen discriminatie en racisme, en velen zijn aangesloten bij het Comité 21 Maart.

De brief refereert ook aan de Derde Prinsenhofconferentie, georganiseerd door het Comité 21 maart in mei 2022, en de eerste Amsterdamse discriminatie- en racismemonitor, opgesteld door onderzoeker Ewoud Butter. Deze conferentie en monitor hebben geleid tot diverse aanbevelingen voor de aanpak van discriminatie en racisme in Amsterdam, gedaan door 40 maatschappelijke organisaties en experts. Deze aanbevelingen zullen gepresenteerd zullen worden tijdens een iftar op 19 april waar ook de wethouder aanwezig zal zijn.

2.7. 19 april: vervolg op Prinsenhofconferentie uit 2022

In de nacht van 20 op 21 augustus 1983 raakte de 15-jarige Kerwin Duinmeijer bij een steekpartij dodelijk verwond. Het ging om een moord met een racistisch motief. Naar aanleiding van de moord werd op 26 januari en 27 januari 1984 in het toenmalige Amsterdamse stadhuis de Prinsenhof Conferentie georganiseerd door de gemeente Amsterdam en 30 maatschappelijke organisaties. Doel van deze conferentie was om gemeenschappelijk concrete aanbevelingen te formuleren om racisme en discriminatie tegen te gaan.

In 2012 volgde een tweede Prinsenhof Conferentie met vergelijkbare doelstellingen en op 16 mei 2022 werd de derde Prinsenhof Conferentie georganiseerd. Deze conferentie was een initiatief van het Comité 21 Maart in samenwerking met de Alliantie Amsterdammers samen tegen racisme (bestaande uit: Pakhuis de Zwijger, Comité 21 Maart, Collectief tegen Islamofobie en Discriminatie, Zwart Manifest, Oy Vey, Pan-Asian-Connections (PAC) en Amsterdam City Rights. Tijdens de conferentie werd onder andere de eerste Amsterdamse discriminatie en racisme monitor gepresenteerd waaraan 40 maatschappelijke organisaties hadden meegewerkt en werden aanbevelingen geformuleerd.

Op 19 april werden tijdens een bijeenkomst, waarbij 250 mensen aanwezig waren, aan wethouder Meliani de aanbevelingen gepresenteerd.

Deze aanbevelingen worden hieronder samengevat weergegeven, in de bijlage de volledige tekst.

1. Stellen van Duidelijke Normen: Discriminatie en racisme zijn onacceptabel.
2. Niet Legitimeren van Discriminerende Partijen/Organisaties.
3. Gemeentebeleid:
    - Intensiveren van diversiteits- en inclusiebeleid.
    - Monitoren van beleid op ervaren discriminatie.
    - Toepassen van een intersectionele benadering.
    - Aandacht voor alledaags racisme.
    - Onafhankelijk onderzoek naar institutioneel racisme.
    - Kritische evaluatie van discriminerende algoritmes.
    - Jaarlijkse Amsterdamse monitor discriminatie en racisme door Comité 21 Maart.
4. Bevorderen van Melding Discriminatie:
    - Meer bekendheid voor meldpunten.
    - Laagdrempelige meldpunten.
    - Aantonen dat melden effectief is.
    - Beleid niet alleen richten op melden.
5. Erkenning van Koloniale Geschiedenis als oorzaak van racisme.
6. Eisen van Veilige Omgevingen in alle organisaties.
7. Bevorderen van Empathie en Dialoog tussen bevolkingsgroepen.
8. Tegen Gaan van Segregatie in de stad.
9. Democratisering en Participatie:
    - Serieus nemen lage opkomst verkiezingen.
    - Vergroten van participatie en betrokkenheid.
    - Samenwerking met bewonersorganisaties.
    - Verbeteren van representatie in bestuur.
10. Diversiteit en Inclusie bij Samenwerkende Organisaties:
    - Aandacht in verschillende sectoren.
    - Veilige werkomgevingen.
    - Belonen van goede voorbeelden.
    - Name en shame van discriminerende organisaties.
    - Afspraken met sportverenigingen.

11. Onderwijs:
    - Aandacht voor discriminatie, racisme, gender, seksualiteit, slavernij en koloniaal verleden.
    - Beleid tegen onderadvisering en segregatie.
    - Meer diversiteit en inclusie in schoolbesturen.
    - Promotie van onderwijsbanen.
    - Ruimte voor meertalig onderwijs.
12. Arbeidsmarkt:
    - Belonen van goede praktijken.
    - Scholing van werkgevers.
    - Bevorderen van anoniem solliciteren.
    - Aandacht voor positie van arbeidsmigranten en vluchtelingen.
    - Banen voor mensen met beperkingen en ongedocumenteerden.
13. Politie:
    - Actiever beleid tegen etnisch profileren.
    - Invoeren van stopformulieren.
    - Afschaffen van preventief fouilleren.
    - Onderzoek naar institutioneel racisme.
    - Meer diversiteit en inclusie.
14. Woningmarkt:
    - Name en shame van discriminerende makelaars.
    - Voorlichting voor huurders.
    - Reguleren van huren en beperken van beleggersmacht.
    - Tegenwerken van gentrificatie.
    - Beleid voor Sinti en Roma en woongroepen.
15. Zorg:
    - Cultuursensitieve en -specifieke zorg.
    - Antidiscriminatiebeleid in zorginstellingen.
    - Diversiteit en inclusie in beleid en directie van zorginstellingen.

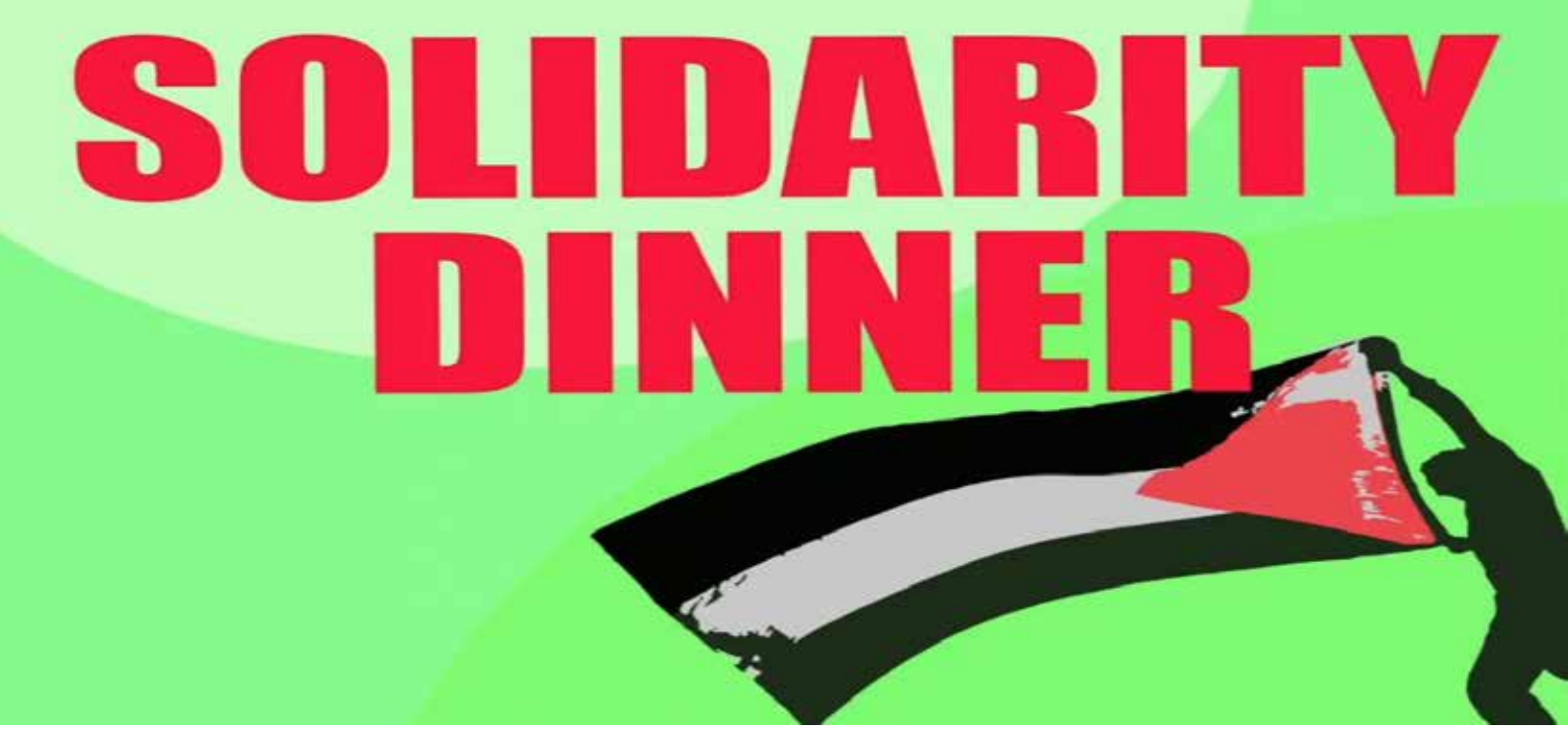

2.7. 25 april: Jongerenbijeenkomst: Solidariteit, wat betekent het?

In samenwerking met Students for Justice in Palestine heeft het Comité 21 maart op 25 april 2023 van 19 tot 22 uur een bijeenkomst georganiseerd met de titel: Solidariteit, wat betekent het? De bijeenkomst vond plaats aan het Eerste Weteringplantsoen 2c in Amsterdam

Students for Justice in Palestine (SJP) is een groep opgericht door studenten op de VU en UvA, die zich inzetten voor Palestina. SJP steunt het recht op terugkeer voor de Palestijnse vluchtelingen, de sloop van de apartheidsmuur, en SJP steunt de strijd tegen de Israëlische bezetting van Palestina. Specifiek richt SJP zich op de banden tussen de VU en apartheidsstaat Israël. SJP wil dat de Universiteiten niet meer medeplichtig zijn aan het normaliseren van de bezette gebieden in een apartheidsstaat. Naast dit punt heeft SJP ook een educatieve rol als doel. Zij willen namelijk ook achtergrondinformatie bieden en verspreiden door middel van panel debatten, lezingen en het vertonen van documentaires/films.

Omdat deze organisatie een van de organisaties was die een rol heeft gespeeld, SJP zat in de werkgroep bij de organisatie van de Landelijke demonstratie van het Comité 21 maart die dit jaar plaatsvond op 18 maart. Ook hadden zij tijdens de Week Tegen Racisme een eigen programma. Het comité 21 maart en SJP zijn sinds die tijd verder opgetrokken en hebben gezamenlijk deze bijeenkomst georganiseerd om verder in gesprek te gaan.

De vraag op 25 april: *Solidariteit, wat betekent het? Hoe zien deze jongeren solidariteit en wat betekent het voor het Comité 21 maart?*

Het thema solidariteit is wat betreft beide organisaties het perfecte bindmiddel. Gezien het Comité 21 maart de naam draagt van een internationale dag tegen racisme en discriminatie, wat als een zwarte dag wordt gezien, tragedie Sharpeville in een apartheidsstaat in Zuid-Afrika en erkend door de VN. De strijd tegen apartheid is wat betreft het werk van het comité en SJP een rode draad. Immers het wordt gevoed door racisme en discriminatie is het resultaat. Mensen die worden uitgesloten uit een samenleving en apart gezet. Het gebeurde in Sharpeville, Zuid-Afrika en ook nu in het Midden Oosten.

Er werd door het Comité 21 maart verteld over de geschiedenis van de strijd tegen racisme hier in Nederland. Over de strijd voor burgerrechten van migranten, zoals toen de 182 marokkanen door middel van een hongerstaking hier in Nederland mensenrechten kregen in de jaren zeventig. Over dat er gestreden was voor gezinshereniging, ook voor dat kinderen van migranten het recht op studeren kregen. Dat inclusie in de huidige context nooit vanzelfsprekend is geweest omdat de rechten waar we nu van genieten, voor gestreden is en dat solidariteit daar een essentieel onderdeel van was. Bijvoorbeeld de solidariteit van de kerken en vakbonden. Ook burgers die hulp boden en mee op de barricade gingen. Zonder deze solidariteit waren deze overwinningen nooit uitgetreden behaald.

De bijeenkomst op 25 april was het startpunt voor SJP. Een manier voor de studenten om solidair te zijn met de strijd van Palestijnen. Er zijn 35 studenten op deze bijeenkomst afgekomen. Het doel van de avond was bereikt: samenkomen en de dialoog aangaan, kennisoverdracht en te verbinden.

2.8. September 2023: Oproep aan Nederlandse politieke partijen

In de zomer van 2023 viel het vierde kabinet Rutte over het vluchtelingen-beleid. In aanloop naar de verkiezingen schreef het Comité 21 Maart onderstaande oproep aan Nederlandse politieke partijen.

Voorstellen om (institutionele) vormen van racisme en discriminatie tegen te gaan

De afgelopen jaren zijn institutionele vormen van discriminatie en racisme steeds vaker op de politieke agenda gekomen. Onder andere door het Toeslagenschandaal, etnisch profileren door de politie en de marechaussee, institutioneel racisme bij de Belastingdienst en bij het ministerie van Buitenlandse Zaken werd steeds weer pijnlijk duidelijk dat de overheid en overheidsinstellingen niet iedere Nederlander gelijk behandelen.
Er is sprake van institutioneel racisme , institutionele discriminatie en institutioneel wantrouwen.

Dankzij de protesten tegen Zwarte Piet en de In juni 2020 georganiseerde Black Lives Matterprotesten kwam er meer politieke aandacht voor de aanpak van discriminatie en racisme. Er werd onder andere besloten tot het aanstellen van een Nationaal Commissaris tegen Discriminatie en Racisme (NCDR), er werd een Staatscommissie Discriminatie en Racisme aangesteld en er kwam een Nationaal Programma tegen Discriminatie en Racisme.

Een ander positieve ontwikkeling is dat er eerste voorzichtige stappen zijn gezet om te komen tot het opheffen van het verbod op Constitutionele toetsing (artikel 120 van de Grondwet). Door dit verbod is het tot nu toe in Nederland niet mogelijk om discriminerende wetgeving voor te leggen aan de rechter.

Dat zijn waardevolle eerste stappen, maar we zijn er echter nog lang niet. Discriminatie, racisme en uitsluiting zijn gif voor een samenleving. Een overheid die dit gif wil bestrijden, moet niet alleen over diversiteit en inclusie spreken, maar kritisch durven kijken naar het eigen handelen en de institutionele vormen van discriminatie en racisme binnen de eigen organisatie.

Wij stellen daarom voor om de volgende acties en maatregelen in het regeerakkoord op te nemen:

1. De regering maakt gelijkwaardigheid, rechtvaardigheid, representatie en inclusie in de samenleving centrale uitgangspunten van het regeerakkoord en de verbetering van de bestuurscultuur.
2. De regering zet de ingezette weg voort naar het opheffen van het toetsingsverbod als bedoeld in artikel 120 van de Grondwet.
3. De antidiscriminatievoorzieningen (ADV) worden hervormd en worden een onderdeel van een onafhankelijke Antidiscriminatie-organisatie met voldoende mandaat en (financiële) middelen. Een organisatie die boven alle partijen (inclusief) ministeries staat en die naast lokaal en regionaal ook op landelijk niveau zich bezighoudt met het voorkomen en bestrijden van (institutionele vormen) racisme en discriminatie.

---

[1] Er is sprake van institutioneel racisme wanneer "de processen, het beleid en de (geschreven en ongeschreven) regels van instituten leiden tot structurele ongelijkheid tussen mensen met een verschillende achtergrond, huidskleur of religie". Het gaat daarbij om twee typen regels of processen: (1) "regels of processen die expliciet onderscheid maken en de bedoeling hebben om ongelijkheid te creëren, en (2) regels of processen (geschreven of ongeschreven) die niet expliciet onderscheid maken tussen groepen, maar er in de praktijk wel voor zorgen dat de ene groep benadeeld wordt en de andere groep bevoordeeld" (Felten, et al., 2021, p. 7).

[2] de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister voor Rechtsbescherming hebben tijdens een commissievergadering op 19 april 2023 het voornemen geuit om voor het einde van het kalenderjaar een wetsvoorstel voor de invoering van constitutionele toetsing in consultatie te brengen.

4. Registratie van racismegronden op basis van antizwart racisme, antimoslim racisme, anti- Aziatisch racisme, antiziganisme, antisemitisme en racisme tegen migranten en vluchtelingen wordt bij de politie, OM, antidiscriminatievoorzieningen, College voor de Rechten van de Mens, gemeenten en andere relevante partners mogelijk gemaakt.
5. Etnisch profileren wordt strafbaar gesteld, en negatief geladen geautomatiseerde risicoprofielen en/of risicomodellen mogen niet langer gehanteerd worden bij opsporing, handhaving en uitvoering van beleid. Er komt structureel aandacht voor het tegengaan van stigmatiserende of discriminerende algoritmen die door de overheid gebruikt worden en voor vormen van etnische profilering die daarin verwerkt zijn.
6. De regering stelt niet alleen concrete en meetbare doelen op culturele diversiteit binnen alle lagen (en met name de top) van (semi)publieke en private organisaties, maar eist van deze organisaties ook dat ze een actief antidiscriminatiebeleid ontwikkelen.
7. Elk ministerie laat iedere 5 jaar door een extern bureau binnen de eigen organisatie onderzoek doen naar (institutionele) vormen van racisme en discriminatie.
8. Etnisch-culturele minderheden en andere groepen die slachtoffer zijn van institutioneel racisme en discriminatie krijgen inspraak in het vormgeven, uitvoeren en controleren van discriminatiebeleid op landelijk en lokaal niveau.
9. De regering voert het initiatiefwetsvoorstel van Christenunie en Groenlinks uit waarin de maximale straf voor overtredingen en misdrijven met een discriminatoir en groepsbeledigend aspect wordt verhoogd;
10. Elementaire mensenrechten zijn ook van toepassing op vluchtelingen en migranten die naar Nederland komen. We roepen daarom op tot een warme, ruimhartige en menswaardige opvang van vluchtelingen en actief beleid tegen iedere vorm van uitbuiting en moderne slavernij.
11. We roepen tot slot alle politieke partijen die de rechtsstaat respecteren op om niet samen te werken met partijen die voorstellen doen die haaks staan op artikel 1 van de Grondwet.

2.9. 26 oktober: Conferentie Agendering van Racisme en Discriminatie 2023

In aanloop naar de verkiezingen op 22 november, op 26 oktober, organiseerde Comité 21 Maart in Ru Paré een conferentie over racisme en discriminatie. De conferentie was georganiseerd door Comité 21 maart, dat een manifest (zie tekst vorige paragraaf) had opgesteld naar aanleiding van de aankomende Tweede Kamerverkiezingen. Onder leiding van Cemil Yilmaz, spraken mensenrechtenactivisten en aspirant Tweede Kamerleden in twee panels. De gehele avond was er ruimte voor het publiek om inhoudelijk te reageren, vragen te stellen, en aan het einde van de avond waren er mogelijkheden voor extra vragen.

Het eerste deel van de avond bestond uit een panelgesprek met Carry on the Move van 'Platform Gehandicapten Zuidoost', Roos Ykema, oprichter van 'MiGreat', Saida Derrazi van 'S.P.E.A.K' en voorzitter van Comité 21 maart, en Abdou Menehbi van 'EMCEMO' en Comité 21 maart. In het panel werd het manifest tegen racisme en discriminatie besproken. Tijdens het gesprek werd benadrukt dat de overheid onvoldoende heeft gedaan om racisme en discriminatie te bestrijden, zowel in de samenleving als binnen haar eigen geledingen. Voorbeelden hiervan zijn het Toeslagenschandaal, spionageactiviteiten tegen moskeeën en burgers, etnisch profileren, en het migratiebeleid dat mensen uit Afrika en Azië buiten de deur houdt. Ook werd de verborgen strijd van gehandicapten in de maatschappij besproken. Het manifest zal naar alle politieke partijen worden gestuurd met als uiteindelijk doel een Nederland dat voor iedereen is.

Het tweede deel van de avond was een politiek debat met aspirant Tweede Kamerleden Mpanzu Bamenga van D66, Marieke Koekkoek van Volt, Malcolm Jones van de Partij voor de Dieren (PvdD), en Bastiaan Meijer van de Socialistische Partij (SP). Ze bespraken diverse stellingen over onderwerpen zoals het strafbaar stellen van etnisch profileren, de Nederlandse houding ten opzichte van het Israëlisch-Palestijnse conflict, en de verantwoordelijkheid van de staat voor gezinshereniging van vluchtelingen en arbeidsmigranten.

De avond bood een breed spectrum aan discussies over urgente thema's, waaronder de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen, institutionele discriminatie, islamofobie, vluchtelingenbeleid, dagelijks racisme, de bezetting van Palestina, het afschaffen van Artikel 120, en de inclusie van mensen van kleur met een beperking.

2.10. 27 november: Actievergadering naar aanleiding van Tweede Kamerverkiezingen

Vijf dagen na de grote winst van de extreemrechtse PVV organiseerde het Comité 21 Maart een actievergadering. Onderstaande oproep werd breed verspreid en de respons was groot.

Uiteindelijk kwamen er 40 personen van anti-racisme-, vluchtelingen- en migrantenorganisaties om van gedachten te wisselen over de uitslag van de Tweede Kamer verkiezingen. De angst werd uitgesproken dat de eerste slachtoffers van deze uitslag de vluchtelingen en moslims zullen zijn en dat daarna iedereen slachtoffer kan zijn. Daarom werd er opgeroepen nu kleur te bekennen en slachtoffers te steunen, tegen haatzaaien en populisme.

In de flyer hieronder werd ook een demonstratie op 2 december en een manifestatie op 10 december, de internationale dag van de mensenrechten aangekondigd. Deze laatste bijeenkomst was een gezamenlijke activiteit

van de Alliantie, waarbij stil werd gestaan bij de gebeurtenissen afgelopen jaar met name waar het gaat om schending van rechten van vluchtelingen, Palestina, vrouwen in Afghanistan, islamofobie.

Het Comité 21 maart organiseert voor a.s. maandag 27 november 19.30 uur een actievergadering

Wilders, extreemrechts, anti-vluchtelingen, anti-migranten, anti-moslim, anti-Marokkaan, anti-democratie, vriend van extreemrechts Israël, Nederland voor Nederlanders.
De PVV van Wilders is een grote partij geworden, 37 zetels. De kans is groot dat hij een nieuwe regering gaat vormen.
De eerste slachtoffers van deze uitslag zijn de vluchtelingen en moslims. En morgen wordt iedereen slachtoffer. Daarom moeten we nu kleur bekennen, kom naar de actievergadering om van gedachten te wisselen over de gevolgen van de resultaten en hoe verder. Steun aan de slachtoffers, tegen haatzaaien en populisme en om samen een demonstratie te organiseren 2 december.
Op 10 december organiseren we een grote manifestatie in het kader van de internationale dag van de mensenrechten.
Wij roepen iedereen op, antifascisten,moslims, christenen, joden, vakbond, mensenrechtenorganisaties, enzovoorts op om mee te doen.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Oproep Samen tegen racisme en discriminatie

Het afgelopen jaar hebben wij opnieuw gezien hoe – als direct gevolg van het veranderende klimaat – de meest kwetsbaren geen kant op konden – door overstromingen, aardbevingen, voedseltekorten, geen toegang tot medische zorg en geen goede huisvesting. Wanneer wordt de verantwoordelijkheid door de grootste vervuilers genomen? Deze winstmakers wonen niet in de gebieden waar mensen het hardst door klimaatverandering worden getroffen. Wereldwijd raken steeds meer mensen ontheemd. Mensonterende situaties spelen zich daarbij af in Afghanistan, Iran, Koerdistan, Palestina, Somalië, Jemen, Syrië en Oekraïne. Wij dragen een verantwoordelijkheid om deze mensen een veilig onderkomen te bieden.

Studenten roeren zich steeds vaker, luider en zichtbaarder tegen de leiding van hun universiteiten inzake de klimaatproblemen. De Universiteit van Amsterdam (UvA) liet in januari 2023 zo'n 30 studenten oppakken, waarbij fysiek geweld is gebruikt. De studenten eisten dat de universiteit de banden met Shell verbreekt. Activisten die protesteren tegen zwarte piet, hebben opnieuw geweld en bedreigingen meegemaakt. Klimaatactivisten werden door de politie thuis opgepakt.

Mensen van kleur krijgen structureel lagere studieadviezen en hebben nog altijd minder kans op een baan of een stageplek. Wij hebben gezien wat preventief fouilleren voor jongeren van kleur betekent. Torenhoge inflatie zorgt ervoor dat steeds meer kinderen zonder ontbijt naar school gaan.

De rechten van BIPOC, moslims en joden staan onverminderd onder druk. Racistische en anti-joodse leuzen werden op de Erasmusbrug in Rotterdam, het Anne Frank Huis en op de Hemwegcentrale in Amsterdam geprojecteerd. We zagen dat de Koran werd verscheurd in Utrecht. De groei van extreem-rechts in het Westen is direct verantwoordelijk voor deze zorgwekkende ontwikkelingen. De rol die sociale media-kanalen hierin spelen, is enorm: extreem-rechtse groeperingen verspreiden haat en fake news om 'te overtuigen' en tot geweld aan te zetten.

Ook de rechten van vrouwen staan onder druk. Zeggenschap over het eigen lichaam betekent dat een ieder baas is over eigen lichaam, buik en hoofd. Dit geldt ook voor moslimvrouwen die kiezen voor hijab of trans personen en LHBTIQ+ personen, personen met een beperking of bij abortus.

Wij zien een institutioneel probleem. Kapitalisme, imperialisme en kolonialisme dragen nog altijd bij aan het systematisch uitsluiten en het ontnemen van rechten van grote groepen gemarginaliseerde mensen.

Jeugd, denk aan morgen, laat zien hoe je je stem kunt gebruiken, hoe zij zich kunnen optrekken aan ons allen.

Wie zijn de sterke helden voor hun toekomst? Wie wil de hoop laten zien voor die kinderen? Waar gaat de hoop en moed op worden gebouwd voor deze generatie kinderen?

Eisen

- Compensatie voor alle slachtoffers van het toeslagenschandaal, nu !
- Weg met financiering door Shell op de UvA. Met Shell geen onafhankelijk onderzoek.
- Sancties op bedrijven die aan uitsluiting doen en overheidsgelden ontvangen.
- Stop preventief fouilleren. Stop etnisch profileren bij politie, woning- en arbeidsmarkt, in het onderwijs en in algoritmes.
- Biedt realistische compensatie voor de financiële tekorten ouders die slachtoffers zijn van de crisis. Stop institutioneel racisme bij de Belastingdienst en onderzoek alle ministeries op institutioneel racisme.
- Bescherm vreedzame demonstranten en activisten, evenals het demonstratierecht.
- Neem het zelfbeschikkingsrecht serieus. Gelijke zorg voor iedereen, ook voor transpersonen, mensen met een beperking en ouderen. Stop de adoptie-industrie.
- Los de achterstanden bij de IND en het COA op. Geef elk mens op de vlucht het recht op gezinshereniging zoals op Europees niveau is afgesproken ! Stop de pushbacks.

Wij hebben elkaar nodig

Woensdag 15 maart 2023 zullen er Provinciale Statenverkiezingen plaatsvinden. De uitslag daarvan is tevens bepalend voor de samenstelling van de Eerste Kamer. Daarbij moet er alles aan gedaan worden om racistische partijen te weren. Draag hieraan bij door samen met ons een vuist te maken en deze oproep te ondertekenen!

Sluit je aan! Spreek je uit tegen racisme en discriminatie! Kom op zaterdag 18 maart naar de Dam in Amsterdam! Teken deze oproep via dit formulier of stuur een e-mail naar info@21maartcomite.nl

ZATERDAG 18 MAART 2023 LANDELIJKE DEMONSTRATIE/ MANIFESTATIE 'SAMEN TEGEN RACISME EN DISCRIMINATIE' OP DE DAM IN AMSTERDAM (VANAF 14.00 u.)

Op zaterdag 18 maart 2023 organiseert het Comité 21 Maart in Amsterdam – in het kader van de Internationale Dag Tegen Racisme en Discriminatie – de jaarlijkse demonstratie/manifestatie tegen racisme en discriminatie.

Namens het Comité 21 Maart,
Saida Derrazi – voorzitter
www.21maartcomite.nl

Bijlage 2: Aanbevelingen gebaseerd op de Amsterdamse discriminatie en racisme monitor en de Derde Prinsenhofconferentie

Gepresenteerd op 19 april 2023 aan wethouder Meliani

De afgelopen jaren heeft de gemeente Amsterdam steeds meer aandacht besteed aan het tegengaan van racisme en discriminatie, maar wat moet er de komende jaren nog meer gebeuren om dit maatschappelijke probleem tegen te gaan? Hoe kan nadrukkelijker de norm worden gesteld dat discriminatie en racisme in Amsterdam onacceptabel zijn en dat inclusie noodzakelijk is om alle Amsterdammers mee te laten tellen? Hoe kan verdeeldheid en segregatie worden voorkomen en ontmoeting worden bevorderd? En wie kan daarbij een rol spelen? Om deze vragen te beantwoorden organiseerde het Comité 21 maart vanuit de alliantie Amsterdammers Samen Tegen Racisme in mei 2022 de Derde Prinsenhofconferentie. Een inclusieve stad is voor het Comité 21 maart niet alleen de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur, maar van de gehele stad. Activisten, beleidsmakers, onderzoekers en betrokken burgers gingen tijdens de conferentie het gesprek en dialoog met elkaar aan.
Daarnaast vroeg Comité 21 Maart aan zelfstandig onderzoeker Ewoud Butter ter voorbereiding van de conferentie de eerste Amsterdamse discriminatie- en racismemonitor op te stellen. In het kader van dit onderzoek deden 40 Amsterdamse maatschappelijke organisaties en verschillende experts aanbevelingen voor de aanpak van discriminatie en racisme in de stad.
De opbrengsten en de aanbevelingen uit het onderzoek en de conferentie worden hieronder met het college gedeeld om B&W in staat te stellen deze onderdeel van hun beleid te laten worden, voorzover dat nog niet het geval is.

Aanbevelingen:

1. Stel altijd en overal duidelijke normen: discriminatie en racisme zijn in iedere vorm onacceptabel.
2. Legitimeer partijen en organisaties die discrimineren nooit.
3. Geef als gemeente het goede voorbeeld:
    a. Intensiveer het diversiteits- en inclusiebeleid met duidelijken en toetsbare doelstellingen.

b. Monitor het beleid door niet alleen te kijken naar meldingen van discriminatie, maar ook door geregeld onderzoek te doen naar ervaren discriminatie.
c. Kies voor een intersectionele benadering.
d. Besteed meer aandacht aan vormen van alledaags racisme, ook binnen de eigen organisatie.
e. Laat een onafhankelijke partij geregeld onderzoek doen naar institutioneel racisme binnen de eigen organisatie, zoals bijvoorbeeld de gemeente Utrecht dat heeft gedaan en – later in 2022 - het ministerie van Buitenlandse Zaken.
f. Kijk kritisch naar het gebruik van mogelijk discriminerende algoritmes.
g. Laat jaarlijks door Comité 21 Maart, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, een Amsterdamse monitor discriminatie en racisme opstellen.

4. Bevorder het melden van discriminatie:
   a. Geef meer bekendheid aan het MDRA en andere meldpunten
   b. Organiseer laagdrempelige meldpunten op verschillende locaties in de stad
   c. Laat zien dat melden zin heeft. Bevorder dat politie en OM de meldingen serieus nemen.
   d. Focus het beleid tegelijkertijd niet alleen op melden: slechts 3% van de ervaren discriminatie wordt volgens het SCP gemeld. Uit onderzoek dat is gedaan naar coping strategieën en meldingen van discriminatie blijkt dat niet ieder slachtoffer baat heeft bij het doen van een melding.
5. Erken en onderzoek de impact van koloniale geschiedenis als oorzaak van racisme in Nederland.
6. Eis van alle organisaties in Amsterdam dat zij zorgen voor een veilige omgeving; bevorder bijvoorbeeld dat er bij organisaties onafhankelijke vertrouwenspersonen zijn.
7. Bevorder met actief beleid empathie en dialoog tussen verschillende bevolkingsgroepen.
8. Ga segregatie in de stad op alle niveaus tegen.
9. Ga nu echt aan de slag met democratisering en participatie.
   a. Neem de lage opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen serieus.

b. Vergroot participatie en betrokkenheid van Amsterdammers bij het bestuur van Amsterdam en de eigen omgeving. Niet door inspraak achteraf, maar aan het begin van een beleidscyclus.
c. Organiseer als gemeente structurele samenwerking met stedelijke bewonersorganisaties, migrantenorganisaties, vluchtelingenorganisaties, belangenorganisaties etc.
d. Verbeter de representatie van verschillende groepen in het Amsterdams bestuur.

10. Eis meer aandacht voor diversiteit en inclusie van de organisaties waarmee de gemeente werkt of die door de gemeente gesubsidieerd worden, ook in de top van deze organisaties.
    a. Hierbij werden sectoren als arbeidsmarkt, onderwijs, kunst en cultuur, politie, zorg, woningmarkt en sport expliciet genoemd.
    b. Bevorder een veilige werkomgeving binnen alle organisaties.
    c. Beloon organisaties die het goede voorbeeld geven.
    d. Name en shame organisaties die racistisch zijn of discrimineren. En sluit ze uit van opdrachten van de gemeente.
    e. Maak harde afspraken met sportverenigingen opdat ze er actief beleid van gaan maken paal en perk te stellen aan racistische, homofobe, antisemitische, seksistische, islamofobe of andere discriminatoire of haatdragende uitingen.
11. Specifieke aanbevelingen om discriminatie aan te pakken in het onderwijs:
    a. Besteed meer aandacht aan discriminatie, racisme, gender, seksualiteit, slavernij en het koloniaal verleden in het onderwijs.
    b. Voer actief beleid tegen onderadvisering.
    c. Voer actief beleid tegen segregatie.
    d. Zorg voor meer diversiteit en inclusie in schoolbesturen en voor de klas.
    e. Bevorder dat meer Amsterdamse jongeren voor een baan in het onderwijs kiezen.
    f. Er moet er meer ruimte komen voor meertalig onderwijs. Gebrek aan aandacht voor meertaligheid is een vorm van intellectuele discriminatie.

12. Specifieke aanbevelingen om discriminatie aan te pakken op de arbeidsmarkt:
    a. Beloon bedrijven die het goed doen, bestraf bedrijven die dat niet doen.
    b. Stel budgetten beschikbaar om werkgevers te scholen op het gebied van diversiteit en inclusie.
    c. Bevorder anoniem solliciteren.
    d. Besteed meer aandacht aan de kwetsbare positie van nieuwe arbeidsmigranten en vluchtelingen.
    e. Investeer in banen voor personen met een beperking.
    f. Zorg voor werk voor ongedocumenteerden.
13. Specifieke aanbevelingen om discriminatie aan te pakken bij de politie:
    a. Voer een actiever beleid tegen etnisch profileren door de politie en andere overheidsdiensten. Verzamel hiervoor data; laat onderzoek doen.
    b. Voer stopformulieren in.
    c. Schaf preventief fouilleren in Amsterdam af.
    d. Onderzoek institutioneel racisme bij de politie en bij boa's.
    e. Zorg voor meer diversiteit en inclusie bij de politie.
14. Specifieke aanbevelingen om discriminatie aan te pakken op de woningmarkt:
    a. Name en shame makelaars die discrimineren
    b. Geef huurders meer voorlichting over hun rechten en wat ze kunnen doen bij discriminatie.
    c. Reguleer de huren, beperk de macht van de beleggers.
    d. Ga gentrificatie tegen; bouw meer sociale huurwoningen.
    e. Ga in gesprek met de Sinti en Romagemeenschap en stel in overleg met hen een woonwagenbeleid op.
    f. Investeer, samen met migrantenorganisaties, in woongroepen voor Turkse en Marokkaanse ouderen.
15. Specifieke aanbevelingen om discriminatie aan te pakken in de zorg:
    a. Bevorder het aanbieden van cultuursensitieve en cultuurspecifieke zorg.
    b. Eis van zorginstellingen dat ze een actief antidiscriminatiebeleid ontwikkelen.
    c. Eis van instellingen dat ze voor meer diversiteit en inclusie zorgen binnen hun beleid en directie.